

Сливка Роман

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

СУЧАСНИЙ РЕВАНШИЗМ

Поняття «реваншизм» походить від французького слова *revanche*, що означає «помста, відплата». Вперше цей термін почав уживатися у Франції в 1870-х роках у зв'язку з прагненнями деяких політичних кіл повернути Ельзас-Лотарингію, що відійшли до Німеччини в 1871 році у результаті франко-прусської війни. Ідея помсти за поразку і повернення втрачених територій стала імперативом геополітичної стратегії окремих націоналістичних політичних груп Франції.

Реваншизм в системі міжнародних відносин призвів значною мірою до Першої і Другої світових воєн з їх численними людськими жертвами, руйнуваннями та переглядом територіально-політичної структури світу. Після Другої світової війни заснування ООН мало б забезпечити тривалий мир і відмову від реваншизму і агресивної війни як інструментів вирішення інтересів геополітичних акторів. Статут був підписаний 26 червня 1945 року представниками 50 країн і його дві глави присвячені питанню недопущення проявів реваншизму в зовнішній політиці: Глава VI. Мирне вирішення суперечок; Глава VII. Дії стосовно загрози миру, порушень миру й актів агресії. Отже, будь-яка загроза силою чи її використання на практиці для зміни існуючих кордонів і порушення суверенітету визнавалися такими, що суперечать міжнародному праву.

Нажаль, після 1945 років цей принцип неодноразово порушувався країнами-членами ООН. Як твердить, А.Умланд: «Внаслідок агресії РФ проти України (країни засновниці ООН), констатуємо, що держава-постійний член Ради Безпеки ООН створила ситуацію, коли ревізіоністські актори виграють від підриву Росією міжнародного права й порядку» [1]. Успіх РФ може спровокувати каскад якісних і кількісних змін на політичній карті світу. Це пояснює важливість встановлення особливостей поширення реваншистських сил в сучасному світі та визначення імовірних наслідків їх діяльності.

Дослідження проявів реваншизму на політичній карті світу є важливим напрямом політичної географії, оскільки йдеться про кількісні та якісні її зміни. Сучасний реваншизм не втратив своєї привабливості для політичних еліт окремих держав. Міряти сучасні територіальні претензії минулими територіальними володіннями – прямий шлях до дестабілізації системи міжнародних відносин, що склалася за результатами II світової та Холодної війни. Великодержавний реваншизм є геополітичним чинником конфліктів, вимагає постійних механізмів щодо його попередження. Очевидним є те, що політичний наратив, який виправдовує територіальні завоювання на підставі історичних образ, не залишається тільки у сфері інформаційної політики, а формує «картину світу» широких мас населення у напрямку виправдання агресії. Існує багато способів перетворення реваншистських ідей із уявних геополітичних конструкцій у реальність насильницьких конфліктів. У більшості випадків реваншисти зазнавали поразки, як на полі бою, так і в

дипломатичній сфері. Однак, наслідки реалізації геополітичного реваншу на практиці деструктивні, формуються нелегітимні з позицій міжнародного права режими в зонах перехресних територіальних інтересів держав: зони активних і заморожених конфліктів, анексовані території, військові та демаркаційні кордони, спірні території, квазі-держави, альянси ворогуючих держав. Міжнародне співтовариство повинно віднайти способи попередження реваншистської ідеології та реваншистських дій, а це потребує реформування Ради Безпеки і механізмів роботи ООН. Вона не тільки не виконує покладені на неї функції, а її члени приховано і відкрито реалізують політику геополітичного реваншу. Як наслідок недієздатності ООН, створення міжнародних стабілізаційних сил під егідою ЄС і НАТО дуже важливе. Концепту непорушності територіального суверенітету країн зазнає ерозії сьогодні, відповідь – співрозмірні вчиненим злочинам дієві репресалії щодо порушників міжнародного порядку.

Література.

1. Умланд А. Як Путін зруйнував сучасний міжнародний порядок // Українська правда. 2024. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/columns/2024/01/4/7435698/>

Молікевич Роман

Херсонський державний університет

КЛАСИФІКАЦІЯ СЦЕН ДІЛЯНКИ ДНА КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ЗА ДОПОМОГОЮ АЛГОРИТМУ ЄКА

Класифікація сцен за допомогою алгоритму ЄКА – це метод аналізу зображень, який використовується для автоматичного визначення категорій або класів об'єктів на знімках. Простіше кажучи - автоматизована класифікація територій за знімком. Цей метод базується на алгоритмі ЄКА (Європейське космічне агентство), який використовує машинне навчання для ідентифікації та класифікації об'єктів на основі їх спектральних характеристик.

Алгоритм ЄКА з класифікацією сцен потребує набору даних для навчання, який складається з зображень, позначених категоріями або класами об'єктів. Ці зображення можуть бути отримані з супутників або літальних апаратів. Зображення з набору даних для навчання обробляються для вилучення спектральних характеристик об'єктів. Ці характеристики можуть включати відображення у різних діапазонах довжин хвиль. Алгоритм ЄКА навчається на наборі даних для навчання. Під час навчання алгоритм виявляє зв'язки між спектральними характеристиками об'єктів та їх категоріями. Після навчання алгоритм може використовуватися для класифікації нових зображень. Алгоритм аналізує спектральні характеристики об'єктів на новому зображенні та порівнює їх з характеристиками об'єктів у наборі даних для навчання. На основі цієї порівняння алгоритм присвоює кожному об'єкту на новому зображенні категорію або клас. Класифікація сцен може автоматизувати процес ідентифікації та класифікації об'єктів, що може заощадити час та ресурси.